

Sygn. akt I ACa 18/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Lucyna Świdowska-Pilis SO del. Lucyna Morys-Magiera
Protokolant :	Katarzyna Noras

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt I C 157/17

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej 8 100 (osiem tysięcy sto) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera SSA Roman Sugier SSA Lucyna Świdowska-Pilis

Sygn. akt I ACa 18/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo A. W. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w M. o zapłatę, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, jak również przyznał adwokatowi powoda koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z ustaleń Sądu wynika, iż powód wnosił o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w postaci zdrowia, czci i nietykalności mieszkania. Zdaniem powoda, pozwana w postępowaniach sądowych wytaczanych przeciwko niemu, swoim działaniem polegającym na fałszywym oskarżaniu go, szykanowaniu, uchybianiu jego godności i dobrego imienia oraz chęci wyeksmitowania go z zajmowanego mieszkania, doprowadziła go do naruszenia wymienionych dóbr osobistych.

Jak ustalono pomiędzy stronami toczyły się liczne postępowania sądowe, które inicjowane były zarówno przez powoda, jak i pozwaną. Na mocy prawomocnych orzeczeń sądowych, w sprawach które zakończyły się przegraną powoda, zobowiązany został do zwrotu pozwanej kosztów tych postępowań. Dodatkowo jak ustalono powód posiada zaległości płatnicze wobec pozwanej Spółdzielni, wynikające z zaniechania przez niego przez długi okres dokonywania opłat za korzystanie z mieszkania, należnych Spółdzielni. Zaległości powstałe po stronie powoda stanowiły podstawę decyzji o jego wykluczeniu ze Spółdzielni, co skutkowało wszczęciem postępowania zgodnie z przepisami prawa spółdzielczego i statusu spółdzielni.

Uzasadniając swoje stanowisko Sąd Okręgowy podniósł, że opisane przez powoda zachowania pozwanej mieściły się w ramach porządku prawnego, wobec czego nie sposób uznać ich za bezprawne. Tym samym pozwana Spółdzielnia podejmując działania zmierzające do wykreślenia powoda z listy członków oraz do wyegzekwowania od niego należnych świadczeń, nie naruszyła dóbr osobistych powoda. Podniesione okoliczności uniemożliwiały uwzględnienie powództwa i zasądzenie zadośćuczynienia, ponieważ spółdzielnia nie naruszyła bezprawnie żadnego z dóbr osobistych powoda.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił nie poinformowanie go o przyznanym pełnomocniku oraz odmowę przesłuchania go w siedzibie Sądu Rejonowego w (...). Dodatkowo zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez niewyjaśnienie wszelkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a także poczynienie w sprawie błędnych ustaleń w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Wobec powyższego powód wniósł o uchylenie wyroku oddalającego powództwo i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie, z uwagi na całkowitą bezzasadność podniesionych w niej zarzutów i obciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego. Jednocześnie wniosła o przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 listopada 2018 roku, sygn. akt I ACa 343/18 wraz z uzasadnieniem, na okoliczność prawidłowości działań pozwanej podejmowanych wobec powoda.

W toku postępowania apelacyjnego przeprowadzono dowód z prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie I ACa 343/18, z którego wynika, że oddalono apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 6 lutego 2018 roku, sygn. akt I C 521/17, którym to oddalono powództwo A. W. o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni nr (...) w sprawie wykreślenia go z rejestru jej członków.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odnosząc się do podniesionych zarzutów stwierdzić należy, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe dało pełne podstawy do przyjęcia, iż wszelkie czynności podejmowane przez pozwaną Spółdzielnię pozbawione były cech bezprawności, co oznacza, że powodowi nie służy ochrona z tytułu naruszenia przez pozwaną jego dóbr osobistych.

Za w pełni uzasadnione należało bowiem uznać dochodzenie przez Spółdzielnię zwrotu kosztów prawomocnie zakończonych postępowań sądowych przegranych przez powoda, jak również podejmowanie czynności zmierzających do skreślenia powoda z listy członków lub wykluczenia go ze spółdzielni, których podstawą było bezsporne zaleganie przez powoda ze regulowaniem czynszu za mieszkanie. Cech bezprawności pozbawione były także czynności podejmowane przez pozwaną Spółdzielnię w ramach postępowań przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt I

C 558/12 i przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach, sygn. akt I ACa 1022/16, o których powód ponownie wspomina w treści apelacji. Pozwana Spółdzielnia przegrała wprawdzie postępowania sądowe w obu instancjach, a uchwała Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 28 maja 2012 roku została ostatecznie uchylona, albowiem powód przed jej podjęciem nie został wysłuchany zgodnie z art. 24 § 4 Prawa spółdzielczego. Tym nie mniej należy zauważyć, że faktycznym powodem przegrania procesu przez Spółdzielnię nie były bezprawnie podejmowane przez nią działania, a jedynie okoliczność, iż powód otrzymał przesyłkę z informacją o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej w dniu 29 maja 2019 roku, a więc na jeden dzień po zaplanowanym terminie posiedzenia.

W apelacji powód powołuje się na fakt, iż po przegranej sprawie o eksmisję pozwana Spółdzielnia w wymienianej z nim korespondencji ignorowała pogorszenie jego stanu zdrowia i wyznaczała mu kolejne terminy spłaty zadłużenia. Pozwana miała także nie uwzględnić prośby powoda o odroczenie sprawy z zaległościami czynszowymi do momentu choćby częściowej poprawy zdrowia. Jednakże jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie I ACa 343/18 pozwana, z uwagi na rosnące dalej zadłużenie czynszowe powoda, stwierdzone prawomocnym wyrokiem, podjęła kroki zmierzające do podjęcia uchwały o wykreśleniu go z rejestru członków spółdzielni. W tym celu zaprosiła powoda na posiedzenie Rady Nadzorczej w celu umożliwienia mu złożenia wyjaśnień przed ewentualnym podjęciem uchwały. Jednocześnie należy mieć na względzie, iż pozwana poinformowała powoda o braku obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu z uwagi na jego stan zdrowia, a także umożliwiła mu złożenie wyjaśnień za pośrednictwem domowników lub pełnomocnika, czy też na piśmie, mailowo, telefonicznie lub faxem. Powodowi dano również możliwość, aby we wskazanym przez niego terminie upoważniona osoba odebrała od niego wyjaśnienia w miejscu jego zamieszkania. Pomimo powyższego powód odmówił udziału w posiedzeniu, z uwagi na swój stan zdrowia, jak również poinformował, że złożenie wyjaśnień przez domowników jest niemożliwe z uwagi na skomplikowany charakter sprawy. Pozwana mimo to, informowała pozwanego o kolejnych posiedzeniach Rady Nadzorczej, a także wyznaczaniu kolejnych terminów, na których powód we wskazanym przez siebie miejscu mógłby wyjaśnić swoją sytuację, jednakże w dalszym ciągu powoływał się on na swój stan zdrowia. W tym czasie powód był jednak zdolny do sporządzenia pozwu o zadośćuczynienie przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w M.. Ponadto należy zauważyć, że w okresie od otrzymania pierwszego zawiadomienia o posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 24 stycznia 2017 roku do ostatniego wyznaczonego posiedzenia w dniu 24 kwietnia 2017 roku powód na złożenie tych wyjaśnień miał wystarczającą ilość czasu.

Jak wynika z ustaleń postępowania apelacyjnego, A. W. został ostatecznie wykreślony z rejestru członków Spółdzielni Mieszkaniowej w M. na mocy uchwały Rady Nadzorczej Nr (...). Podstawę prawomocnego wykreślenia powoda z tego rejestru stanowiły przede wszystkim duże zaległości płatnicze w regulowaniu przez niego czynszu za mieszkanie, które na miesiąc przed podjęciem uchwały wynosiły około 77.000 złotych. Spółdzielnia uznała przy tym, iż powód miał możliwość złożenia wyjaśnień, ale z niej nie skorzystał. Powód złożył wprawdzie pozew o uchylenie wskazanej wyżej uchwały Rady Nadzorczej, z uwagi na to, że nie został wysłuchany przed jej podjęciem, jednakże wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 6 lutego 2018 roku, sygn. akt I C 521/17 powództwo zostało oddalone. Powód zaskarżył również to orzeczenie, ale Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie I ACa 343/18 oddalił jego apelację.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, opisanych wyżej działań podejmowanych przez Spółdzielnię nie sposób więc traktować jako nękania osoby powoda, które miałyby wpływ na dalsze pogorszenie jego stanu zdrowia. Tym samym zarzuty niewyjaśnienia przez Sąd wszelkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a także poczynienia w sprawie błędnych ustaleń w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, uznać należało za bezzasadne.

W tym miejscu należy jedynie zauważyć, iż wobec powyższych ustaleń dotyczących braku działań po stronie powoda zmierzających do wyjaśnienia jego sytuacji związanej z zadłużeniem, a także prawomocnego wykreślenia powoda z listy członków spółdzielni, za nieuzasadniony należało także uznać zarzut, że Sąd Okręgowy w Katowicach bezzasadnie odmówił przesłuchania jego osoby w siedzibie Sądu Rejonowego w (...) z uwagi na jego zły stan zdrowia.

Odnosnie zarzutu powoda, iż nie został poinformowany o przyznaniu mu pełnomocnika z urzędu, w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że postanowieniem z dnia 27 marca 2018 roku Sąd Okręgowy w Katowicach ustanowił dla niego adwokata, którego wyznaczyła Okręgowa Rada Adwokacka w K.. Z treści pisma przesłanego przez Sąd

Okręgowy wynika, że o osobie wyznaczonego pełnomocnika Okręgowa Rada Adwokacka winna powiadomić m.in. stronę dla której został ustanowiony (k. 123). Natomiast w piśmie informującym Sąd Okręgowy o wyznaczeniu powodowi pełnomocnika z urzędu zawarto adnotację, z której wynika, że pismo z taką samą informacją zostało przesłane do wiadomości powoda (k. 124). W tym miejscu należy także zauważyć, że wyznaczona pełnomocnik podjęła próbę kontaktu z powodem wysyłając do niego list polecony, jednakże przesyłka nie została przez niego odebrana, powód natomiast nie skontaktował się ze swoim pełnomocnikiem, ani listownie, ani telefonicznie (k. 147-148). Mając tym samym na względzie opisane wyżej okoliczności, zarzut powoda uznać należało za pozbawiony uzasadnienia.

Powód w apelacji podniósł również, że na jednej z rozpraw przed Sądem Okręgowym w Katowicach pełnomocnik pozwanego miał powiedzieć do niego, iż „dziwi się, że Sąd dał się nabrać na takie wywody”. Nawet gdyby powód został dotknięty taką wypowiedzią pełnomocnika pozwanego, koniecznym jest stwierdzenie, iż nie były to słowa wypowiedziane przez przedstawiciela jakiegokolwiek organu pozwanego. Roszczenie o naruszenie dóbr osobistych powoda skierowane było natomiast przeciwko pozwanej, a nie przeciwko jej pełnomocnikowi.

Wobec powyższego na podstawie art. 385 k.p.c. apelację należało oddalić jako bezzasadną. O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. ze względu na wynik postępowania apelacyjnego.

SSO del. Lucyna Morys - Magiera SSA Roman Sugier SSA Lucyna Świdorska - Pilis